

Frogner menighet

Årsmelding 2013

Noen hovedinntrykk

Antall deltakere på gudstjenester søn- og helligdag er betydelig redusert i forhold til 2011-2012. Menighetens økonomi viser tegn til bedring selv om det fortsatt er underskudd. Underskuddet er redusert fra minus 300 000 i 2011 til minus 100 000 i 2013. Menighetsrådet ønsker å prioritere arbeidet med å øke deltakelsen på gudstjenester søn- og helligdager og bedre den økonomiske styring av menighetens økonomi.

Menighetsrådet vil i særlig grad peke på noen områder som har preget arbeidet i 2013:

Ny gudstjenesteordning

Arbeidet med ny grunnordning for gudstjenestene. Gudstjenesteutvalget har gjort en betydelig innsats og vært en avgjørende støttespiller for menighetsrådet

Økonomisk styring

Arbeidet med å forbedre regnskaps- og rapporteringssystemer, forholdet mellom legater og løpende drift, hvordan ivareta sentrale funksjoner ved diakonens sykemelding, forsøk på å få leid ut ledige arealer i Kirkestuen og bruk av leieinntekter fra konserter, har vært utfordrende oppgaver i arbeidet med å bedre den økonomiske styring av menighetens økonomi.

Omstilling i det diakonale arbeid

På grunn av endringer i diakonstillingen har det diakonale arbeidet i menigheten vært drøftet i flere sammenhenger. Diakonats arrangementer og oppfølgende tiltak har vært av stor betydning. Ytterligere diakonale tiltak er i ferd med å få konkrete fotavtrykk.

Endringer i personalet

Diakon Anne Knobloch sluttet i sin stilling i oktober. Daglig leder i menighetens barnehage Tori Cappelen sluttet etter 25 år på Schafteløkken. 1.oktober 2013 begynte Borghild Hukkelberg som daglig leder. Takk til begge for deres innsats og velkommen til ny medarbeider.

Trosopplæring

Plan for trosopplæring er vedtatt. Ulike tiltak og aktiviteter begynner å finne sin form.

Kulturåpen kirke

Orgelkomiteen har jobbet kontinuerlig med orgelsaken. Starten av 2014 viser at en løsning er i sikte. Kulturutvalgets «Kirkeprofiler» og musikk, konserter og salmesang i kirken setter Frogner menighet på kartet som en kulturåpen kirke.

Enkeltpersoners innsats og giverglede

Frogner menighet er helt avhengig av enkeltpersoners innsats og giverglede. Takk til alle som har gjort en frivillig innsats på ulike områder, og til alle som deltar på sin måte med bønn, giverglede, salmesang og med oppmuntringer til mennesker som vi møter på vår vei.

For nærmere informasjon – se vedlagte rapporter.

Frogner menighetsråd

Tellef Raustøl
Leder i Frogner menighetsråd

Innhold

NB: Web-utgaven har ikke med forsidebildet fra den trykte utgaven, og sidetallene stemmer heller ikke med den trykte utgaven.

Frogner menighetsråd og ansatte – [side 3](#)

Gudstjenesteutvalget – [side 6](#)

Orgelkomiteen – [side 7](#)

Hjemmesiden – Frogner menighet på internett – [side 14](#)

Frogner menighets barnehage – [side 16](#)

Årsmelding fra Frogner menighets diakonat – [side 18](#)

Kulturutvalget i Frogner menighet – [side 21](#)

Frognerhjemmets venner – [side 23](#)

Frognerhjemmet – [side 25](#)

Musikk i kirken – [side 26](#)

Trosopplæring i Frogner – [side 27](#)

Frogner menighetsråd

Frogner menighetsråd består av soknepresten og åtte valgte medlemmer. Det nåværende menighetsrådet ble valgt 11.-12. september 2011. Funksjonstiden er fra 1. november 2011 til 31. oktober 2015. Leder og nestleder (og øvrige medlemmer til arbeidsutvalget) velges for ett år ad gangen. Representant til Kirkelig fellesråd i Oslo velges for fire år.

Rådets sammensetning 2013
Anne Beate Sønju-Clasen, leder
Erik Kyvik Hauge, nestleder

Morten Syvertsen (fast medlem)
Annars Vetle Lerdal (fast medlem)
Eva Schjoldager (fast medlem)
Paul Nome (fast medlem)
Siri Andresen (fast medlem).
Benjamin Thorsen Isachsen (fast medlem, permisjon fra og med september 2013)
Carl-Henrik Bastiansen (fast medlem, trådte ut av MR i august 2013)
Tellef Raustøl (varamedlem, fast medlem fra september 2013)
Bodil Marie Hognestad-Labori (varamedlem, fast medlem fra september 2013)
Solveig Harriett Lid (varamedlem, trådte ut av MR i august 2013)
Inger Johanne Agerup (varamedlem)

Varamedlemmer

1. Inger Johanne Agerup
Geistlig varamedlem for sokneprest Paul Nome: Sokneprest Rut Ugland.

Menighetsrådets arbeidsutvalg (AU)

Leder, nestleder og sokneprest

Menighetsrådets representant i Kirkelig fellesråd i Oslo

Fast representant: Morten Syvertsen
Vararepresentant: Annars Vetle Lerdal

Menighetsrådets arbeid:

Menighetsrådet behandlet 171 saker fordelt på 10 møter i 2013.

Menighetsrådet har arbeidet tett sammen med de ulike utvalgene som er oppnevnt av rådet. Særlig skal nevnes arbeidet som gudstjenesteutvalget har gjort i forbindelse med utarbeidelse av ny grunnordning for gudstjenesten i Frogner. Arbeidet har vært tidkrevende.

Nytt moderne lydanlegg er installert. Lydforholdene er blitt bedre.

Høsten 2012 begynte arbeidet med å etablere nytt HC-toalett ved dåpssakristiet. Arbeidet var planlagt til å fortsette med å installere sprinkel-anlegg over taket i Frogner kirke, da dette utgjør en betydelig brannfare og vil være vanskelig å begrense i tilfelle brann. Gravearbeid begynte vinteren 2013 og beregnes å være

ferdigstilt henimot tidlig sommer 2014. Hermed vil de større anleggsarbeidene rundt Frogner kirke langt om lenge være avsluttet!

Høsten 2013 vedtok menighetsmøtet å ta i bruk den nye salmeboken for Den norske kirke 23. mars 2014. Mange av søndagenes ofringer har gått til Nye salmebøker, noe som er et resultat av at innkjøp av salmebøker ikke blir støttet fra sentralt hold. Heldigvis har der vært stor giverglede i menigheten og snart har vi nådd målet på 90.000 kroner.

Frogner ansatte

Paul Nome: Sokneprest i Frogner med tjenestested Frogner og Bygdøy sokn.

Rut Ugland: Sokneprest i Bygdøy med tjenestested Bygdøy og Frogner sokn.

Arne Øyvind Slørdahl: Kapellan i Bygdøy og Frogner sokn.

Bjørn Kleppe: Organist og kantor i 64% i Frogner sokn.

Anneline Emanuelsen: Trosopplæringskonsulent i 50% stilling for Frogner og Bygdøy sokn.

Thomas Ekeberg-Andersen: Menighetsforvalter i Frogner og Bygdøy sokn.

Kamilla Døvik: Menighetskonsulent i 50% stilling for Bygdøy og Frogner sokn.

Marte Marie Wiik Kjølberg: kirketjener to gudstjenester i måneden (første gang 27.januar 2013).

Steinar Kleiven: kirketjener og konsertvakt ved behov.

Anne-Sofie Hjort Francke: daglig leder for Frogner Menighets hus (Schaftefløkken).

Tori Cappelen: Styrer i Frogner menighets barnehage i en 80% stilling.

Arnulf Myklebust: Institusjonssjef på Frogner menighets hjem – Frognerhjemmet (egen stiftelse).

Anne Knobloch: diakon i Frogner sokn (ansatt til og med 15. oktober 2013).

Menighetens økonomi

Den trange økonomien for Frogner menighet er, som nevnt innledningsvis, et svært viktig tema for menighetsforvalter og menighetsrådet. Heldigvis viser det seg at de grep som ble gjort i løpet av 2013 har redusert underskuddet i forhold til tidligere. Det økonomiske arbeidet vil derfor fortsatt være et viktig fokus for menighetsforvalter og menighetsråd.

Regnskap 2013

Regnskapet for 2013 viser at driftsinntektene ble noe mindre enn budsjettet.

Budsjetterte inntekter var på 3.532.500 kroner, faktiske inntekter ble på 3.529.113 kroner. Driftsutgiftene ble litt høyere enn budsjettet. Budsjetterte utgifter var på 3.544.500, faktiske utgifter ble på 3.603.168 kroner. Det er ikke store forskjeller mellom budsjett og regnskap for 2013, men sluttresultatet ble et underskudd på 91.342 kroner.

Budsjett 2014

I budsjettet for 2014 er det budsjettet med 3.552.800 kroner i driftsutgifter, med 3.552.800 kroner i driftsinntekter.

Økonomi og eiendomsutvalget

Som en forsøksordning for skoleåret 2013-2014 er økonomi og eiendomsutvalget slått sammen. Utvalget er har arbeidet med følgende saker:

- Gjennomgang av menighetens ulike legater vedr. status og faktisk bruk.”
- Menighetens økonomiske status, rutiner og prosedyrer – forsøk på å bidra til forbedringer.
- Bygninger og vedlikehold Schafteløkken: Utvalget har fått utarbeidet en statusrapport. Utvalget arbeider nå med å få legge en plan for hvordan og når helt nødvendige forbedringer skal gjennomføres.
- Utvikling av kirkestuen som diakonalt prosjekt.

Tilstand for Schafteløkken

Menighetens eiendommer på Schafteløkken har igjennom lengre tid vært forsømt hva angår vedlikehold. Derfor fikk menighetsrådet utarbeidet en tilstandsrapport som har klarlagt hvilke deler av bygningsmassen som bør prioriteres og i hvilken rekkefølge. Arbeidet med å utbedre og vedlikeholde disse bygningene vil fortsette i 2014. Egen fremdriftsplan er under utarbeidelse.

Gudstjenesteliv:

	2011	2012	2013
<u>Gudstjenester</u>			
Antall gudstjenester søn- og helligdager	56	58	53
Antall deltakere på søn- og helligdager	9637	8815	6156
Antall gudstjenester på andre dager	111	91	102
Antall deltakere på andre dager	2093	2578	3732
Totalt antall gudstjenester	167	149	155
<u>Kirkelige handlinger</u>			
Dåpshandlinger	134	112	88
Konfirmanter	23	23	32
Vigsler	15	22	29
Gravferder	95	85	87
<u>Ofringer, innsamlinger, gaver</u>			
Offer / kollektar i kr totalt	326.616	261.413	237.815
Herav til egen virksomhet	180.545	143.135	167.858
Videresendt til andre formål	146.071	118.278	69.957

Tabellen viser at antall deltakere på gudstjenester søn- og helligdager er betydelig redusert og at menigheten ofrer mindre til eksterne formål.

Avslutningsvis vil menighetsrådet gjerne rette en takk til alle frivillige som gjør en flott innsats i menigheten.

Uten deres ulike bidrag ville menigheten gudstjenester, bibelgruppe, kulturelle arrangementer og sosiale sammenkomster ikke være mulig. En enorm takk skal lyde fra Frogner menighet og staben i kirken til dere alle!!!

GUDSTJENESTEUTVALGET

Gudstjenesteutvalget har i 2013 bestått av Jardar Seim (leder), sokneprest Paul Nome, organist Bjørn Kleppe, diakon Anne Knobloch (inntil hun sluttet i diakonstillingen oktober 2013), Benjamin Thorsen Isachsen (medlem av menighetsrådet) og Hedvig Montgomery. Utvalget har hatt sju møter (22. januar, 19. februar, 14. mars, 10. april, 15. mai, 8. september, 12. november).

Gudstjenesteutvalgets hovedsak i 2013 har vært arbeidet med den lokale grunnordningen for hovedgudstjenester i Frogner kirke. Utgangspunktet for arbeidet var den *foreløpige* grunnordningen for høymesse, som ble godkjent av biskopen 15.11.2012. Den var forberedt av gudstjenesteutvalget i 2012 og behandlet i menighetens organer før godkjenningen. Den trådte i kraft 1. søndag i advent 2012 med gyldighet i ett år.

Arbeidet med den endelige grunnordningen var påbegynt i 2012, men foregikk først og fremst i 2013. Det ble utarbeidet forslag til grunnordning for følgende typer hovedgudstjenester: Høymesse, familiegudstjeneste, adventstid, julaften, juledag, (påskedag og pinsedag), fastetid, skjærtorsdag, langfredag, bots- og bønnedag, allehelgensdag, og konfirmasjonstidens spesielle gudstjenester. Ett punkt i den foreløpige grunnordningen for høymesse var ikke blitt godkjent av biskopen, nemlig siste linje i syndsbekjennelsen. Utvalget gjorde derfor en forandring i forslaget til endelig grunnordning. I tillegg utarbeidet utvalget forslag til en rekke generelle bestemmelser for gudstjenestene, f.eks. "praktiske forhold og tilrettelegging". Arbeid med liturgisk musikk inngår også i gudstjenestereformen, og utvalget har derfor prøvd ut enkelte nye melodier i gudstjenestene. Etter hvert som utvalget ble ferdig med sine forslag til grunnordninger, ble de sendt på høring til prester, kirkemusikere og andre ansatte, som gjennom sine stillinger er involvert i gudstjenestearbeidet. Disse skulle ha rett til å uttale seg før saken ble avgjort. Flere av kommentarene fra høringsrundene ble tatt hensyn til, før utvalget 22. mai sendte sitt endelige forslag til menighetsrådet. Forslaget ble gjennomgått på menighetsrådets møte 29. mai, der organist Bjørn Kleppe og utvalgets leder møtte (i tillegg til at utvalgsmedlem, sokneprest Paul Nome er medlem av rådet). Søndag, 8. september, ble det holdt menighetsmøte om saken, der det ble avstemning over noen få punkter. Den 25. september vedtok menighetsrådet saken, i samsvar med gudstjenesteutvalgets innstilling. Den praktiske utformingen av søknaden, før innsending tjenestevei til biskopen ble gjort av utvalget. Oslo-biskopen godkjente den lokale grunnordningen for hovedgudstjenester i Frogner kirke i brev av 12. november 2013 for perioden 1. søndag i advent 2013 til 1. søndag i advent 2016. Utvalget har utarbeidet et standard gudstjenesteprogram for den nye ordningen til bruk i gudstjenestene. Sett i forhold til at gudstjenestereformen åpnet for ganske vidtgående lokale variasjoner, er forandringene i Frogner moderate.

Utvalget har også behandlet enkelte andre saker, blant dem innføring av ny salmebok, der menighetsrådet bad om en uttalelse.

I flere tilfeller har imidlertid saker, som ligger innenfor utvalgets mandat, *ikke* blitt forelagt utvalget før avgjørelser er blitt tatt. Det gjelder blant annet omgjøring av enkelte høymesser våren 2013 til "dåpsgudstjenester" (høymesser der det planlegges et større antall dåp enn det som er vanlig), flytting av noen av torsdagsgudstjenestene fra formiddag til kveldstid, forslag fra biskopen om ny gudstjenesteforordning (antall "forordnede" gudstjenester). I det siste tilfellet kom saken til menighetskontoret 5. november og skulle behandles i menighetsrådet 26. november. Gudstjenesteutvalget hadde møte 12. november og kunne fint behandlet saken der, om man hadde visst om den. Jfr. følgende punkt i utvalgets mandat: *å være et rådgivende organ for menighetsrådet, prester og organist i spørsmål som har med gudstjenestelivet å gjøre*. Utvalgets leder sendte 21. november en begrunnet uttalelse om saken, men uten mulighet til å få den drøftet i utvalget på forhånd.

Jardar Seim (sign.)

ORGELKOMITEEN

Orgelkomitéen har i 2013 bestått av Liv Clemens, Lise Høst, Bjørn Kleppe (kirkens organist), Paul Nome (sokneprest) og Jardar Seim (komitéens leder). Domorganist Kåre Nordstoga har vært orgelfaglig konsulent. I den fasen komitéarbeidet nå er inne i, deltar han ikke fast på møtene. Han møter når han selv måtte ønske det, eller hvis komitéen spesielt ber om det. Komitéen har i 2013 hatt fire møter (19. februar, 29. mai, 26. september, 12. november).

Det grunnleggende konseptet for komitéens arbeid er fortsatt at en orgelløsning skal ta vare på det beste i dagens orgel og videreføre orgelets stil, som står godt til kirkerommet og er egnet både til gudstjenestelig og liturgisk spill og andre musikalske sammenhenger. I de siste årene kan det se ut som om interessen i Europa for restaurering eller rehabilitering av denne, typen orgler som Frogner er et eksempel på, har økt noe. Det kan ha sammenheng både med at det er færre slike orgler igjen, som kan vurderes som verneverdige, og at "pendelen svinger" litt når det gjelder syn på orgeltyper. Restaurering som alternativ har derfor vært framme i flere store orgel-saker også i Norge de siste årene, i Oslo bl.a. Ris, Fagerborg, Paulus, selv om en slik løsning bare ble valgt i Paulus. Siden orgelet i Frogner kirke, i motsetning til de nevnte orglene, ikke er bygd som et enhetlig orgel fra ett bestemt år, er problematikken i forhold til restaurering eller rehabilitering likevel noe annerledes. Orgelets hovedkonsept er fra 1935, da mye verdifullt stemme-materiale fra August Nilsens orgel fra 1880-årene i Vår Frelzers kirke (Oslo domkirke) utgjorde grunnstammen i det nye orgelet. Pipene fra Nilsen-orgelet ble imidlertid en del forandret da de ble tatt i bruk i Frogner kirke (etter å ha vært lagret flere år i kasser). Den opprinnelige klangen i de gamle stemmene kan derfor neppe sies å være fullt ut bevart. I en diskusjon om hvor mye av det gamle orgelet som skal føres videre i en ny orgelløsning i dag, kan man tenke seg løsninger på forskjellige nivåer, opp til et orgel hvor det aller meste er nytt. Orgelkomitéen har i 2013 fortsatt diskusjonen om nyere restaureringsperspektiv bør få betydning for orgel-saken i Frogner, men har ikke trukket noen konklusjon. Først en anbudsinnbydelse med bestemte stilmessige og orgel-faglige føringer, og med en gitt kostnadsramme, vil kunne gi endelig svar på hva som er mulig å få til av gode klanglige løsninger som også fungerer godt teknisk sett.

Orgelkomitéen har også i 2013 prøvd å ha gode forbindelser med **Kirkelig fellesråd i Oslo v/ Kirkevergen**, som har ansvaret for orgelsituasjonen i kirkene, og som vil være kontraktspart når et orgel skal anskaffes. Fellesrådets budsjett finansieres med kommunale bevilgninger, i henhold til kirkeloven. I fellesrådets budsjettsøknad til Oslo kommune for 2013 (innsendt 2012) var rehabilitering av orgelet i Frogner kirke satt opp som første prioritet for orgelinvesteringer. I kommunens budsjettvedtak for 2013 var det likevel ingen øremerket bevilgning til Frogner, slik at en eventuell bevilgning måtte komme fra investeringsbudsjettets frie midler. Da fellesrådet vedtok sitt budsjett på møte i Hasle kirke 14.02.2013, fant det dessverre ikke plass for noen bevilgning til Frogner, og det var ingen debatt om orgelspørsmål. Orgelkomitéens leder var til stede på møtet, da som tilhører. Noen dager senere fikk han en e-post fra kirkeverge Robert Wright: «Beklager at jeg ikke fikk pratet med deg i Hasle sist uke. Det var positivt å se deg der. Jeg hadde jo ventet

et par forslag til endringer i investeringsbudsjettet, men det kom ikke. Jeg håper vi skal få gjort noe med orgelet i Frogner neste år. Det forutsetter selvsagt også noe større pott fra kommunen. Vi får se hva vi kan få til i fellesskap.»

Etter dette ba orgelkomitéen om et møte med Robert Wright for å drøfte situasjonen. Det fant sted 11. april. Fra komitéens side ble det uttrykt forståelse for at kommunens altfor lave tilskudd gjør orgelsaker vanskelige for fellesrådet. Samtidig ble det nevnt flere forhold som gjør at vi lokalt føler usikkerhet om fellesrådets engasjement i saken. Blant annet kommer det generelt lite informasjon fra fellesrådet. Komitéen fant det også påfallende at orgelsakkyndig Tronshaugs rapport fra 2009 (bestilt av fellesrådet), som skulle brukes til å begrunne behovet i budsjettsøknader til kommunen, ikke er blitt brukt aktivt. Dessuten ble fellesrådets manglende oppfølging av kontakten med Riksantikvaren nevnt. Robert Wright forholdt seg til at Frogner er prioritert og syntes det var fint om man også i 2013 kunne ha et felles løp overfor Rådhuset.

På tross av slike positive utsagn fra kirkevergen kom det flere overraskelser i løpet av året. Da orgelkomitéens leder tok kontakt med et av medlemmene i fellesrådets bygg- og vedlikeholds komité i forkant av komitéens tillyste møte 7. mai (som skulle behandle fellesrådets budsjettsøknad for 2014 til kommunen), oppdaget han at møtet allerede var avholdt flere dager tidligere. Møteplanen på fellesrådets nettsider var rett og slett ikke à jour. Han skrev da en e-post til Robert Wright og klagde over den manglende demokratiske muligheten til å følge med i det som skjer i fellesrådet. Senere fikk han et svar, der Wright beklaget det inntrufne. Blant orgelsakene ble Frogner heldigvis likevel prioritert også i fellesrådets budsjettsøknad for 2014 med et søknadsbeløp på 6 millioner kroner. (Beløpet burde riktignok ha vært større, også når de midlene menigheten selv har samlet inn, regnes med.) Da søknaden ble offentlig tilgjengelig (det skjer ikke før byrådet legger fram sitt budsjettforslag om høsten), oppdaget orgelkomitéen en formulering den ikke var kjent med tidligere: *"I en rehabilitering av orgelet, som også Riksantikvaren anbefaler, ..."* Komitéleder skrev da 16.10.2013 til kirkeverge Robert Wright og spurte hva det ble siktet til, og om når Riksantikvaren skulle ha kommet med en slik anbefaling, som var ukjent for orgelkomitéen, på tross av flere tidligere henvendelser om å bli holdt orientert om eventuelle kontakter med Riksantikvaren. Følgende svar innløp fra bygg- og anleggssjef Torbjørn Borgen 24.10.2013: *"Det er min formulering og baseres på Stein Johannes Kolnes sin vurdering av dette orgelet samt vårt samarbeid med Riksantikvaren om nybygg og rehabilitering av andre orgler i Oslo."* Komitéen fant svaret oppsiktsvekkende, siden det innebærer at Kirkelig fellesråd v/ bygg- og anleggssjef Torbjørn Borgen på egen hånd har bestemt at det ikke skal komme noe nytt orgel, men at det nåværende skal rehabiliteres – uten at det er drøftet med den lokale orgelkomitéen. At orgelkomitéen er åpen for ulike måter å løse orgelproblemet på, også i den retningen, forandrer ikke på problemet med fellesrådets manglende kommunikasjon med menighetens organer. Problematisk er det også at dette ble presentert som Riksantikvarens anbefaling – uten at noen slik anbefaling er dokumentert. Kolnes er orgelkonsulent for Riksantikvaren, og hans rapport etter en befaring i Frogner kirke 16.10.2001 var stilet til Riksantikvaren, og kan dermed ikke framstilles som en uttalelse fra Riksantikvaren. Dessuten manglet den en klar konklusjon.

Når det ellers gjelder forholdet til Riksantikvaren, var det også en befaring 17.10.2002 v/ Oddbjørn Sørmoen fra Riksantikvaren. Dessuten anmodet Kirkevergen 07.11.2005 Riksantikvaren om en ny befaring begrunnet med at "Frogner menighetsråd ønsker sammen med Kirkelig fellesråd å få riksantikvarens synspunkter på den fremtidige orgelsituasjonen i kirken, sett i lys av dagens orgelsituasjon." Da hadde orgelkomitéen i Frogner kort tid før (01.11.2005), på anmodning oversendt Kirkevergen en større informasjonspakke om orgelsituasjonen i Frogner m/ historikk, som så ble oversendt Riksantikvaren fra Akersbakken. Da fellesrådet i mars 2009 engasjerte Hans Jacob Tronshaug til å lage en anbudsbeskrivelse for nytt orgel til Frogner kirke, var hensikten ikke å sende noe ut på tilbud før finansieringen var på plass, men "å legge anbudsbeskrivelsen fram for Riksantikvaren, for å få avklart konkrete rammer for nytt orgel, og til bruk overfor Oslo kommune i budsjettssøknadssammenheng". Orgelkomitéen kjenner ikke til at Tronshaugs rapport ("anbudsbeskrivelse") ble oversendt Riksantikvaren, selv om det var intensjonen.

Både for orgelkomitéen og Kirkevergen var byrådets budsjettforslag høsten 2013 en skuffelse med hensyn til orgelsaken i Frogner. Orgelkomitéen søkte om deputasjon til bystyrets kultur- og utdanningskomité for å legge fram sitt syn. Som i 2012 ble fellesrådet og orgelkomitéen enige om å koordinere sine deputasjoner ved at Frogners deltakere (Bjørn Kleppe og Jardar Seim) var bisittere ved fellesrådets deputasjon (bestående av kirkevergen og fellesrådets nestleder) og omvendt. Orgelkomitéen hadde utarbeidet et orienterende notat, som ble delt ut til politikerne (og er [vedlagt](#) årsmeldingen). Selv om det var interesse for saken i komitéen, kom det dessverre ikke noe tilleggsforslag til bystyret om øremerking av midler til orgelsaken i Frogner (slik det gjorde til Sofienberg kirke for noen år siden). En eventuell bevilgning til Frogner må derfor komme fra fellesrådets ubundne investeringsmidler (avgjøres i februar 2014).

Forholdet til **menighetsrådet**, som jo er orgelkomitéens oppdragsgiver, har vært preget av at komitéen opplever en genuin interesse for saken fra medlemmene av rådet. Samtidig kan ikke komitéen skjule sin skuffelse over den *måten* rådet ved noen anledninger har forholdt seg til komitéen på. Det gjelder først og fremst den øremerkingen til nytt orgel av leieinntekter fra konserter som menighetsrådet vedtok som intensjonsvedtak i 2000, og som ble gjennomført 2006, en ordning som har hatt stor betydning for orgelinnsamlingen. Som redegjort for i årsmeldingen for 2012 registrerte komitéen på slutten av det året at det begynte å bli satt spørsmålstejn ved ordningen, men uten at orgelkomitéen ble konsultert om mulige endringer. I et brev av 5. desember 2012 til menighetsrådet bad komitéen uttrykkelig om å få uttale seg med rimelig frist *dersom* saken skulle bli aktuell. Det ble den i forbindelse med behandlingen i januar av budsjettet for 2013. Komiteleder fikk tre dager på forhånd beskjed om at saken skulle opp i rådet, og da var det ingen praktisk mulighet til å diskutere saken i komitéen og utarbeide en argumentasjon.

Budsjettgodkjenningen ble så (av andre grunner) utsatt til februar. Komiteen fikk tilbud fra menighetsrådet v/ leder at den *etter* februarmøtet kunne få treffe menighetsrådets leder, menighetsforvalter og leder av økonomiutvalget for å bli *informert* om "menighetsrådets strategiske valg". I brev av 25. februar 2013 protesterte komitéen mot en slik framgangsmåte: "Orgelkomitéen opplever dette som en skuffende og arrogant holdning, som virker nedbrytende på motivasjonen." For øvrig inneholdt brevet en omfattende argumentasjon for å fortsette med

øremerkingen av leieinntekter fra konserter. Fra menighetsrådets side ble opphevingen av øremerking begrunnet med menighetens vanskelige økonomiske situasjon. Menighetsrådets vedtak lød slik (sak 24/13):

24/13 : Overføring av utleieinntekter til orgelfonden

MR finnes tidligere MR-vedtak (sak 90/06) vanskelig å gjennomføre dersom menighetens drift ikke går i overskudd.

Vedtak:

For fremtiden vil følgende intensjonsvedtak gjelde:

Dersom menighetens drift går med overskudd vil beløp inntil tilsvarende leieinntektene for konserter blir overført til stiftelsen Nytt orgel i Frogner menighet (1503.08.03725).

Orgelkomiteen inviteres til neste MR-møte for å gi en orientering om sitt arbeid.

Menighetsrådets neste møte (mars) ble avlyst på grunn av for dårlig frammøte, og på april møtet var komitéleder forhindret fra å møte på grunn av reisefravær. På rådets møte 29. mai deltok imidlertid flere av komitéens medlemmer i en samtale om orgelsaken. Fra komitéens side ble det understreket at komitéen ikke er en egen interessegruppe i menigheten, men at den er nedsatt av menighetsrådet og arbeider på vegne av menigheten. Komitéen redegjorde for øremerkingen av konsertinntekter historisk og om komitéens syn både på selve saken og behandlingsmåten. Endelig orienterte komitéen om forholdet til Kirkelig fellesråd, Kirkevergen og Oslo kommune. Fra menighetsrådets side ble det gitt uttrykk for at bortfallet av automatisk øremerking ikke måtte sees som et negativt signal til orgelkomitéen, men som et forsøk på å få balanse i menighetens økonomi.

Orgelkomitéen har også i 2013 forsøkt å holde seg orientert om enkelte nye orgler og rehabiliteringer av eldre som kan ha relevans for Frogner. Selv om det fortsatt kommer inn noen enkelt-gaver til innsamlingen, er det etter så mange år vanskelig å rekruttere nye givere eller mase mer på dem som har gitt før. Tvertimot merker komitéen nå utålmodighet fra enkelte som også har gitt betydelige beløp, over at saken ennå ikke er kommet i havn. Desto viktigere er både kirkeofringer og de overføringer av konsertinntekter som forhåpentligvis kommer også etter det nye vedtaket om slike. Ved utgangen av 2013 var det i alt kommet inn ca. 3,1 millioner kroner til orgelsaken. For å sikre de innsamlede midlene er størstedelen overført til stiftelsen "Orgel i Frogner kirke", som ble opprettet etter vedtak i menighetsrådet 2008. Ca. 160.000 kr. står på en orgelkonto i menighetens regnskap.¹

Generell informasjon om orgelsaken finner man på www.frognerkirke.no/orgel.htm (menighetens hjemmeside), og i en orgelbrosjyre som bl.a. er utlagt i kirken. Orgelbrosjyren ble revidert i 2011.

Jardar Seim (sign.)

Vedlegg til årsmelding fra orgelkomitéen for 2013

*Deputasjon fra Frogner menighet til Kultur- og utdanningskomitéen, Oslo bystyre,
29.10.2013*

ORGEL TIL FROGNER KIRKE

¹ Nøyaktige beløp ved årsskiftet 2013/2014: Kr. 2.964.058 på orgelstiftelsens konto, kr. 159.782 på menighetsregnskapets orgelkonto, til sammen kr. 3.123.840.

Frogner kirke er en av Oslos største kirker med ca. 850 sitteplasser og ligger sentralt til i Bygdøy allé. Den er lokalkirke for en av byens største menigheter. Kirken brukes ikke bare til gudstjenester, men er i hyppig bruk ved mange store og viktige familiebegivenheter, som bryllup, dåp og bisettelser. Takket være kirkens størrelse, en klar og varm akustikk og en sentral beliggenhet med gode kollektivforbindelser er den også en konsertkirke med publikum fra hele byen, ikke bare lokalt fra Frogner. Hvert år er det et stort antall konserter. Både av hensyn til kirkens religiøse hovedfunksjon og den mer allmennkulturelle konsertfunksjonen er det viktig med et godt og stabilt orgel.

Det som er *positivt* ved dagens orgel, er at mange av stemmene er av god kvalitet med en klang som står godt til rommet. Også størrelsen (51 stemmer) er akseptabel, selv om orgelet i et så stort kirkerom med så allsidig bruk helst bør være noe større (ca. 55 stemmer).

Det som er *negativt* ved orgelet, er først og fremst den dårlige driftssikkerheten, men også dårlig balanse mellom ulike deler av orgelet. Noen ganger er det bare organisten som merker at det er problemer, andre ganger er de hørbare for alle, f.eks. ved at toner fortsetter å klinge etter at de er spilt ("hylere"), eller ved at hele orgelet eller store deler av det blir stumt. Slike problemer har oppstått både i forbindelse med gudstjenester, konserter, vigslor og bisettelser, også kort tid før TV-overføringer fra kirken. Dessuten er viktige deler av orgelet permanent belastet med så mange feil (som forsøkes "kamouflert" av organisten i det daglige) at en uavhengig orgelsakkyndig i 2009 fastslo at bare 40 % av klangkapasiteten kan benyttes.² Feil og mangler har vært påpekt i mange år. Samtidig har det vært satset på et grundig vedlikehold. Et totalt sammenbrudd kan likevel inntreffe uten varsel. Og menigheten er blitt varslet fra fellesrådet om at det brukes så mye arbeidskraftressurser på å holde orgelet i spillbar stand at det er aktuelt å stanse videre bruk og reparasjoner ved nye omfattende feil.

Menigheten har i mange år arbeidet for et nytt orgel eller en så gjennomgripende rehabilitering av det nåværende at resultatet kan sammenliknes med et nybygg. Gjenbruk av godt klangmateriale i det nåværende orgelet er forutsatt ved alle typer løsninger. Selv om det ut fra Kirkeloven er et offentlig, kommunalt ansvar at kirkene har funksjonelle orgler, har menigheten de siste ti årene samlet inn nesten 3 millioner kroner. Samtidig begynner mange givere å bli utålmodige over at det ennå ikke er blitt noen løsning. Vi håper at vi snart kan berolige dem med at de ikke har gitt og ventet forgjeves. Et nytt orgel antas å koste ca. 11 mill. kroner. Det trengs derfor en bevilgning på 8 mill. kroner, gjerne med et mindre (øremerket) beløp det første året med opptrapping året etter. Det er et stort engasjement i menigheten i denne saken.

² "Til tross for iherdige forsøk på å holde orgelet i drift gjennom mange år, er det nå i katastrofalt dårlig stand og bare ca. 40 % av dets klangkapasitet kan benyttes. Det haster derfor med å finne en god løsning gjennom et nytt orgel til kirken." (Hans Jacob Tronshaug, Preambulum musikktjenester, i rapport til Kirkelig fellesråd i Oslo datert 28.04.2009, side 2.)

Noen nøkkelopplysninger:

- Frogner kirke ble innviet i 1907. Håpet var å få nytt orgel til 100-årsjubileet i 2007. Det gikk dessverre ikke.
- Orgelet ble bygd i 1935 av deler fra det orgelet som Oslo domkirke hadde fra 1880-årene til 1920-årene (da det ble byttet ut pga. misnøye med det), satt sammen med nybygde deler i 1935 og noe supplert i 1960-årene. Orgelet har 51 stemmer fordelt på 3 manualer og pedal. Før 1935 hadde kirken et mindre orgel, som det tidlig ble klart var uegnet.
- Utenom Domkirken er Frogner kirke en av de kirkene i Oslo som er mest i bruk utover de ordinære gudstjenestene til vigslar, bisettelser og konserter. Savnet av et driftssikkert hovedinstrument er derfor stort og angår mange. Dersom noen av komitéens medlemmer ved selvsyn ønsker å få demonstrert orgelet og hvordan driftsproblemene arter seg, kan befaring avtales med organist Bjørn Kleppe, tlf. 900 47 462. Se ellers menighetens hjemmeside www.frognerkirke.no/orgel.htm for mer informasjon.

HJEMMESIDEN - FROGNER MENIGHET PÅ INTERNETT

Etter at hjemmesiden for Frogner menighet ble opprettet i november 2002, og med eget domenenavn fra begynnelsen, har nettstedet vært i kontinuerlig drift. Adressen er www.frognerkirke.no.

Hjemmesiden brukes delvis til å gi informasjon om det som ikke endres så fort (gangen i en gudstjeneste, gudstjenestelister for en lengre periode, aktiviteter og arrangementer over en viss tid [konserter, konfirmasjonsforberedelser, barnekor]), og delvis til raskt skiftende informasjon (program neste uke, aktuelle notiser). Som kommunikasjonskanal har hjemmesiden mange *fordeler*: Den er lett å oppdatere når det kommer nye opplysninger. Samtidig er det uproblematisk å ha eldre stoff liggende tilgjengelig i lengre tid. Den er også svært billig i drift, så lenge arbeidet gjøres av en frivillig.

Det største *problemet* med å ha en hjemmeside som viktigste kommunikasjonskanal utad er at den må oppsøkes aktivt av dem som er interesserte. (Eventuelt at man tilfeldig finner den pga. søk på et søkeord som også gir treff på Frogner-siden.) Dersom det var tilstrekkelige økonomiske ressurser til et tradisjonelt menighetsblad, og frivillige i menigheten som ville ta ansvaret for det redaksjonelle og for annonseakkvisisjon, ville man i tillegg til nettstedet ha en kommunikasjonskanal som nådde *alle* i menigheten som en jevnlig påminning og kontakt. Erfaringene fra menigheter som har klart å holde på sitt menighetsblad, er jevnt over gode. Det ville ha vært t en styrke for Frogner menighet å få et trykt menighetsblad i gang igjen.

Hjemmesiden (nettstedet) hadde gjennomsnittlig 105 *besøk* pr. døgn i perioden 1/1-31/12 2013 Gjennomsnittlig antall besøk pr. døgn i 2012 var 78, 2011: 73, 2010: 64. Besøket varierer med årstidene og er høyest i høsthalvåret. Månedstoppen ble også i 2013 nådd i desember med gjennomsnittlig 167 besøk pr. døgn (2012: 128). Informasjonsbehov om julekonserter og julegudstjenester forklarer mange av besøkene den måneden. I desember 2013 var det flest besøk på følgende enkelt-dager: 6/12: 312 besøk, 23/12: 288, 24/12: 278, 22/12: 269. Sommermånedene har færrest besøk. I juli var det gjennomsnittlig 80 pr. døgn.

Den enkeltsiden som har flest besøk gjennom hele året, er naturlig nok åpnings siden med aktuell informasjon, og hovedmeny til de øvrige sidene. Deretter følger sidene med konserter, kalender (tidsspenn fra en uke til en måned), salmer i kommende og tidligere gudstjenester, barn og unge (oversiktsside, i tillegg til flere undersider), gudstjenesteliste (oversikt for ca. et halvt år), oversikt over ansatte, gudstjenesteliturgen og barnehagen. Noen av sidene kan man gjennom arkivlinker følge flere år bakover i tid, bl.a. salmesiden, gudstjenestelistene, konsertoversiktene, årsmeldinger for menigheten og presentasjon av kandidater til menighetsrådsvalgene. Det er også en egen arkivside der eldre, mer enkeltstående sider, er tilgjengelige (f.eks. intervjuer med ansatte).

Nettstedet drives uavhengig av Kirkelig fellesråds nettilbud for Oslo-menighetene, www.oslo.kirken.no, Men hvis man der søker på Frogner, overføres man til menighetens egen side. Det er likevel svært få som kommer til Frogner-siden etter først å ha vært innom Oslo-siden, bare 0,68 %. De fleste kommer via Google eller andre søkemotorer, eller ved at de har lagret adressen selv. Av mer datateknisk interesse er det at 31% av besøkene i 2013 var med Internet Explorer som nettleser (2012: 43 %), 28 % med Safari (2012: 23 %), 19 % med Firefox (2012: 17 %) og 13

% med Google Chrome (2012: 11 %). Når det gjelder hvilke medier som ble benyttet, skjedde 57 % av besøkene til en Windows PC (2012: 64 %), 10 % til en Mac (2012: 11 %), 10 % til en iPad (2012: 8 %) og 10 % til en iPhone (2012: 6 %).

For at hjemmesiden skal være oppdatert til enhver tid, er redaktøren avhengig av informasjon fra andre, i tillegg til det han selv finner ut. Han vil derfor takke alle dem som hjelper ham med arbeidet ved å sende ham opplysninger. Det gjelder både ansatte i menigheten og frivillige medarbeidere.

Jardar Seim

Frogner menighets barnehage

Barnehagens virke

Barnehagen har gode rutiner og tradisjoner og har jobbet med utgangspunkt i barnehagens årsplan. Vi vektlegger sosialt samspill og vi bruker mye sang og musikk. Aktivitetene er varierte og vi leker ute og inne hver dag.

Barnegruppene går på tur en gang per uke, til nærområdet som Frognerparken hvor de både leker og lærer om kultur/kunst og nærmiljøet. Vi drar også på lengre turer til Bygdøy, Litteraturhuset, Akershus festning, Botanisk hage og Zoologisk museum og andre steder.

Før påske hadde vi samling i kapellet sammen med Arne og Bjørn og sang påskesanger og snakket om hva som skjedde i påsken. Vi deltok på høsttakkefest 13. oktober med sang og kurver med frukt og grønnsaker. 19. desember hadde vi julespill på barnehagegudstjenesten i kirken.

Vi har et fadderbarn i Thailand som vi årlig samler inn penger til. På FN-dagen i oktober opptrådte vi på Majorstua med sang og spill, og solgte boller/kaker og barnas kunst til foreldre på ettermiddagen.

I desember sang vi på Frognerhjemmet på Lucia-dagen, hvor vi besøkte alle avdelingene, og vi sang julesanger, da vi hadde nissefest i barnehagen.

Personalet

Vi har hatt noen personalutskiftninger i løpet av året.

Pedagogisk leder (disp)	Gro Wavik	1.1-31.12
Pedagogisk medarbeider	Lorena Maestri Ribeiro	1.1-31.12
Pedagogisk medarbeider	Adeline Scott	1.1-31.08
Pedagogisk medarbeider	Julie Hagen Nilsen	1.9-31.12
Pedagogisk leder	Anne Tone Byberg (mammapermisjon/sykmeldt)	1.1-31.12
Pedagogisk leder (disp)	Emilie Thwin Gjerholm	1.1-31.12
Pedagogisk medarbeider	Rita Synnøve Lien	1.1-31.12
Pedagogisk medarbeider	Hanna Slappgard	1.1-31.07
Pedagogisk medarbeider	Inger Kornmo	1.10-31.12

Vi har noen faste vikarer som vi bruker ved behov. Anne Tone Byberg kom tilbake fra permisjon i august, men ble raskt sykmeldt fram til hun gikk ut i ny permisjon i desember. Emilie har derfor fungert som pedagogisk leder hele året.

I august sluttet daglig leder Tori Cappelen etter 25 år i Schafteløkken barnehage. 1. oktober overtok Borghild Hukkelberg som daglig leder.

Økonomi

Barnehagens økonomi er grei. Årsregnskapet viser et driftsoverskudd på ... og dette er naturlige svingninger som påvirkes av hvor mange barn under tre år som går i barnehagen. Dette året har det vært færre enn i fjor, og dermed vil tilskuddet for 2014 påvirkes av dette, da det regnes ut fra antall barn i barnehagen 15. desember 2013.

Vedlikehold

Barnehagen har fått malt innvendig trapp og vegger i den ene gangen. Mer innvendig oppussing er nødvendig i 2014.

Det etterlyses framdrift i vedlikeholdsplanen for Schafteløkken. Det er stort behov for maling og utskiftning av noe ødelagt treverk.

Samarbeidsutvalget

Ansattes representanter har i vårhalvåret vært Rita Lien og Gro Wavik. Fra høsten 2013 var det Emilie Thwin Gjerholm og Gro Wavik som representerte de ansatte. Foreldrenes representanter er Ørjan Bustnes og Espen Dahle. (Vara: Elin Cappelen og Ulrik Ibsen Thorsrud.) Eiers representanter er som tidligere år Trond Arild Lidalen og Eva Schjoldager. Trond Arild Lidalen er leder av SU og daglig leder er sekretær.

Barn

Det har vært noen utskiftninger i barnegruppene tidlig på året, men ellers stabile barnegrupper. Barnehagen har fylt opp alle plasser. Ved utgangen av året var det 12 barn på Stallen fordelt på aldersgruppene 2012 (2), 2011 (4) og 2010 (6). På Drengestua var fordelingen på de 18 barna slik: 2010 (2), 2009 (10) og 2008 (6).

Arrangementer/møter

Det har vært to SU-møter i løpet av året, ett foreldremøte, en dugnad med foreldre, og juletreffest og sommerfest arrangert av foreldrene. Foreldrene har også vært invitert til konsert, påskefrokost, FN-dag og Luciafeiring.

Barnehagen har hatt tre planleggingsdager i løpet av året, og personalmøte en gang per måned.

Borghild Hukkelberg, daglig leder

ÅRSMELDING FRA FROGNER MENIGHETS DIAKONAT 2013

Styret har i 2013 hatt følgende sammensetning:

Gro Falch Brennhovd (leder), Gertraud Enger, Jon Erik Skjelstad, Per Jørn Elefsen, Erik Kyvik Hauge, Annars Lerdal, diakon Anne Knobloch (sluttet 15. oktober) og sogneprest Paul Nome (konsultativt medlem).

I diakonens gjeldende arbeidsinstruks er inntatt som pkt. 1:

«Sognediakonen skal legge til rette for å fremme medmenneskelig omsorg og fellesskapsbyggende arbeid i Frogner menighet. Sognediakonen skal i særlig grad styrke menighetens arbeid med å forebygge og lindre menneskelig nød.

Sognediakonen skal fremme diakonal holdning i menigheten og i menighetens stab, og står i sitt daglige arbeid i nær kontakt med staben og diakonatets styre».

Ovennevnte retningslinjer har frivillige medlemmer av diakonatets styre prioritert og utført, idet diakonen både i 2012 og 2013 har vært lite tilgjengelig.

I tillegg til våre vanlige arbeidsoppgaver som kontakt- og besøkstjeneste, har også noen av styrets medlemmer hentet og bragt trofaste kirkegjengere gjennom alle år til høymesse og hyggetreff i Frogner kirke og kirkestue, - noe vi har etterlyst hjelp til i mange år og fremdeles gjør.

I tillegg til dette har vi – sammen med menighetsforvalter – overtatt ansvaret for gjennomføring av kirkekaffe etter høymessen på søndager. Dette er uhyre tidkrevende og vanskelig å få til. Som så ofte er det de samme personer som uforbeholdent og med stor velvilje sier «ja». Undertegnede er takknemlig og rørt over omsorgen og hjelpen.

Kontakt med mennesker som trenger oss fast og forutsigbart har i 2013 som i 2012 vært økende. Vi fikk gjennom året 2012 en ganske god erfaring med hensyn til kontakt med NAV, fastleger, sosialtjeneste, hjemmesykepleie, «omsorgsspesialister» osv. Denne erfaringen har vi også hatt bruk for i 2013,- også med gode råd fra Frivilligsentralen på Frogner, hvor undertegnede sitter i styret som samarbeidspartner.

I 2013 har vi som vanlig også gjennomført seks hyggetreff med foredrag, suppe, vann, kaffe og sjokolade, og med utlodning til Kirkens Nødhjelps arbeid på Haiti. Disse treffene er noe av det hyggeligste vi vet – vi kommer hver enkelt nær og har det bra sammen.

- Formiddagshyggetreff i kirkestuen 19. januar uten foredrag – vi pratet !

- Seniorleder i Røde Kors` oppsporingstjeneste, Brita Liholm Johannessen, fortalte og viste oss bilder fra sitt arbeid i krigs- og katastrofeområder.
- Hyggetreff med mat og utlodning. Thorvald Stoltenberg meldte avbud i siste liten på grunn av dødsfall i familien.
- Skjærtorsdag, 28. mars, suppe i kirkestuen kl. 1700, før skjærtorsdagsgudstjeneste kl. 1900.
- Jon Erik Skjelstad fra Villvin Blomster viste og fortalte om «Stell av blomster i vaser, pottes og kasser», 11. juni.
- Thorvald Stoltenberg: «Det handler om mennesker», 19. august.

Diakonats sommeretur til Karlstad med norsk/svensk gudstjeneste i vakre Karlstads Domkyrka v/domprost Staffan Kvassman og sogneprest Rut Ugland. Kirkekaffe hvorunder Staffan Kvassman fikk overrakt et vakkert gammelt trykk av Borgund stavkirke, besøk i Lars Lerin-museet (svensk malerkunsts nye superstjerne), lunch Värmland museum og hjem via Tøcksfors Kjøpesenter, (vår åttende Värmland-menighetstur!)

10. september, vår tradisjonelle Vollen-tur med god mat hos Mats & Martin og, som vanlig, hyggelig å være sammen.

6. oktober – Diakonens dag – med sogneprest Paul Nome, kantor Bjørn Kleppe, Ex Olavo, styrets medlemmer og Maria Nome aktivt med i bønner og utforming av gudstjenesten.

16. desember – Diakonats adventsmiddag – i kirkestuen, kokken Jørn og kjøkkensjef Magne og alle oss andre – god mat, underholdning, hyggelig, forutsigbart og mange mennesker.

Det ble i 2013 delt ut legater fra Frogner menighets legat – sommer og før jul.

Legatstyre er Traudel Enger og Gro Falch Brennhovd.

Undertegnede sitter også i to andre legatstyrer, - nemlig Andresens legat (som bestyres av advokatfirma Kluge) og Rasmussens legat (som bestyres av Norges Blindforbund). I begge tilfelle er det testators vilje at pengene skal brukes til det vi har nevnt ovenfor, - å lindre menneskelig nød for eldre og fremme medmenneskelig omsorg (i vår tid ensomhet og alenehet).

Som det vil sees av billedmontasjen utenfor kirkestuen, har vi (dere) samlet inn ca. kr. 35.000,- til Haiti. Vi følger med i Kirkens Nødhjelps arbeid og holder oss oppdatert ved besøk på KNs kontor og pr. telefon. Takk til dere alle !

Oslo, 21. januar

Gro Falch Brennhovd

Kulturutvalget i Frogner menighet

Kulturutvalgets arbeid hviler på et mandat i 7 punkter. Men for at arbeidet skal være mulig å gjennomføre, blir det i hovedsak på punkt 2-b: «...å inspirere til, planlegge og gjennomføre arrangementer og andre tiltak av kulturell og kirkelig karakter, herunder også foredrag og debattmøter».

I praksis valgte Kulturutvalget også for året 2013 å konsentrere seg om temamøtene i Kapellet på lørdager, mellom klokken 1500 og 1600.

Medlemmene i året 2013 var medlemmene som ble oppnevnt av Menighetsrådet for perioden 2012-2015: Inger Johanne **Agerup**, Liv **Clemens**, Anitra Terese **Eriksen**, Anne Marie **Vøien Fleischer**, Solveig Harriet **Lid**, Grethe Marie **Robertsen**, Jardar **Seim**. Anne Marie Vøien Fleischer ble den 5.11. gjenvalgt som leder.

Kulturutvalget hadde erfart at temaet «Kirkeprofiler» ikke var uttømt og fortsatte med dette temaet hele 2013 (og fortsetter med det også våren 2014). 5 «KIRKEPROFIL»-temamøter ble gjennomført våren 2013 i Kapellet og 6 temamøter om høsten 2013 – som prinsipp med inviterte gjester som kåsører og musikere og i hovedsak med 2 av utvalgets egne som de møte-ansvarlige. (Programmet er referert nedenfor, samt ligger på www.frognerkirke.no); dessuten 7 utvalgsplanleggingsmøter, med referent ad hoc og Anne Marie Vøien Fleischer som møteleder.

Det har vært annonsert via de vanlige kanalene: I gudstjenestens «Kunngjøringer», i montrene utenfor kirken, med plakat på «Bukken» på fortauet, i www.frognerkirke.no, samt fellesannonse, og enkeltannonse, i «Vårt Land», og i tillegg på en rekke gratis internetsøkermotorer. «Vårt Land»-annonseringen er utvalgets store enkeltutgift, (så lenge utvalget er så heldige å få kåsører og musikere gratis!), men det inspirerende er at det kommer besøkende til disse Kapell-lørdagene fra hele byen – og mange sier de har reagert på annonseringen i «Vårt Land».

Til inspirasjon for Kulturutvalgets arbeid ellers har bl.a. vært at det av og til kommer inn forslag til temaer for arbeidet fra interesserte utenfor utvalget, samt at besøkende har uttalt at disse temalørdagene «... er ukens høydepunkt..».

Her følger programmet slik det ble gjennomført i 2013 (sterkt forkortet) > (Ellers ligger alt program siden 2003 på www.frognerside.no, se: «Kirkeprofiler»)

Lørdag 19.1. Kapellet, 15-16	Egil Brække- bl.a. sogneprest i Frogner, ved historiker Jardar Seim, Anners Lerdal-saksofon
Lørdag 2.2. Kapellet, 15-16	Dagfin Hauge-bl.a. biskop i Tunsberg,..., ved sønnen Olav Dag Hauge, tidligere domprost, Bjørn Kleppe,orgel
Lørdag 16.2. Kapellet. 15-16	Tilbakeblikk bl.a. til krigsårene, ved Sigurd Osberg-tidligere biskop i Tunsberg, Jardar Seim, orgel
Lørdag 2.3. Kapellet, 15-16	Gordon Johnsen og Modum Bad-ved sønnen Einar Johnsen-psykiater; Magne Sagafos, klaver
Lørdag 16.3. Kapellet, 15-16	Bl.a. om Mikael Hertzberg, om Einar Iversen, om Kirkens Bymisjon, om å være gateprest ved Carl Petter Opsahl; Carl Petter Opsahl-klarinet; Magnus Larsen-bass
Lørdag 28.9.	Margrethe Parm..., ved Jardar Seim-historiker;

Kapellet, 15-16	Per Ariansen-sang
Lørdag 12.10. Kapellet, 15-16	Veslemøy Nystedt Stoltenberg > Kirke og bilde; Madelene Berg-violin
Lørdag 26.10. Kapellet, 15-16	Kristen Skjeseth-prest., ved sønnesønnen Jan Jakob Tønseth- forfatter; Julia Xia-cello
Lørdag 9.11. Kapellet, 15-15	Einar Lundby-bl.a. lege, sjelesørger,.., ved Knut Lundby-professor Katharina og Peter Klaveness-sang
Lørdag 23.11. Kapellet, 15-16	Thorvald Klaveness-bl.a. sogneprest i Frogner menighet, ved Gunnar Heiene-professor; Immi Bruseth-klaver
Lørdag 30.11. Kapellet, 15-16	«Mot advent», ved Carl Petter Opsahl-klarinettt og Anitra Terese Eriksen-opplesning

Oslo, januar 2014

Anne Marie Vøien Fleischer

For Kulturutvalget

Frognerhjemmets venner

Frognerhjemmets Venner ble stiftet **14. feb. 1957**. "Vennene" kom sammen en gang i måneden til samvær med mat og andakt og med en av menighetens prester. Formålet var å samle inn penger til utstyr for Frognerhjemmet som **stod ferdig 1959**. Siden har foreningen fortsatt uavbrutt med sogneprest Asle Enger og fru Ellen som hovedansvarlige så lenge de orket. Undertegnede har vært med siden 1974 og er program- og leder ansvarlig. Formålet vårt er å lage en fast kultur-/ hyggekveld i måneden med underholdning av høy kvalitet til glede og oppmuntring for beboerne. Vi følger et **tradisjonelt program** som beboerne kjenner rekkefølgen av, **ca. kl.17.30-19.00**. De første 15 min. er det **pianomusikk** for beboerne i dagligstuen, ved vår trofaste og velvillige **Borghild Jakobsen. Underholdning** (fra 17.45) av ulik slag, musikk, sang, teater, musikal, deklamasjon etc. Så følger en spennende **utlodning** før sokneprest Paul Nome avslutter med en kort **andakt**. Vi takker soknepresten som trofast gleder oss ved sin tilstedeværelse og bestyrer Arnulf Myklebust som legger alt vel til rette og sørger for meget god bevertning for gjester og venner. Følgende har bidratt med underholdning i 2013:

17.jan. Knut Hamsun program v/ skuespiller **Ola B. Johannessen**.
Avslutning v/ Paul Nome Ledelse Grethe

14.feb. «Vintergleder» v/ **Økern Parkteater** u/ ledelse av Frode Birkeland.
Musikk v/ Marina Galiakhmetova, Wildenvey, H.C. Andersen & I. Hagerup dikt
v/Caroline Lygre, Morsdagstanker v/ Liv Gystad, dikt & musilaler v/ Hilmar
Johansen & Frode B. Avslutning v/Paul Nome, ledelse Grethe

13.mars: Konsert v/« **Duo Celliano**» **Julia Xia** (16), cello & **Vivian Louise Tsui**
(15),piano. Brahms, sonate for cello og klaver no 1 i e-moll, 1.og 2.sats,
Vocalise av Rachmaninov, Shostakovich,sonatefoe cello og klaveri d-
moll,1.sats, Shubert; Ave Maria. Avslutning v/ Paul Nome. Ledelse: v/Grethe

11.april: Opplesning, dikt og musikk v/ **Sigrun Grøtting & Borghild Jakobsen**
Avslutning v/Paul Nome Ledelse: Grethe

15.mai: Musikk ved **unge pianoelver** av Giulietta Cavallari fra Barratt Dues
Musikkinstitutt. Ole G. Nielsen, Mattias Thedens, Giovanna Callavari & Miriam
Byberg. Avslutning v/ Paul Nome. Ledelse: v/Grethe

13.juni: Konsert v/ 2 store talenter fra Barratt Due. **Julie Yuqing Ye** (20) piano &
Madelene Berg (20) fiolin Poulenc; «Sonate for fiolin og klaver», + piano
solospill v/ Julie. Andakt v/ Paul Nome. Ledelse: v/Grethe

12.sept.: Program om «**Barn i dikt og prosa**» v/ **Sigrun Grøtting** og Borghild
Jakobsen. Avslutning v/ Paul Nome. Ledelse: v/Grethe

10.okt.: Konsert v/ fiolinist **Alf Richard Kraggerud** og nevø **Simen Kraggerud** (10år)
Piano. Bach: Ave Maria (Simen og Alf Richard), Chopin: Nocturne op 9 no 1
(Simen) Sjøberg: Tonerna (Simen og Alf Richard), Beethoven: Sonate

op 2 no 1 (Simen). Mozart: Sonate no 6 k301 (Simen og Alf Richard, Simen Kraggerud: Vals i H-moll og Kirkegården
Ekstranummer: Ambrosi: The Carnival of Venice (Simen og Alf Richard)
2 dikt v/ Beate & Egil Kraggerud. Avslutning v/ Paul Nome. Ledelse: Grethe

- 14.nov. «**Paul Robeson. Verdensstjernen som ble glemt**» v/ **Jens A. Dahl**. Ved Pianoet: Egil Schanke. Andakt v/ Paul Nome. Ledelse; Grethe
- 5.des. Konsert v/ Simen Kraggerud (11) Carl P.E. Bach; Solfegietto, Kuhlau: Sonate i a-moll. J. Haydn: Sonate i D-dur, Howard Blake; Walking in the air, Yann Thiersen: Comptine dun autre ete. Simen Kraggerud: Vals i H-moll + adventsdikt v/ Jorun Strømsnes (mormor) og Beate Kraggerud (farmor) Avslutning v/ Paul Nome. Ledelse Grethe.

Grethe M. Robertsen

Frognerhjemmet

Frognerhjemmets styre har bestått av: Leder Asle Enger, nestleder Paul Nome, Eva Schjoldager, Grethe M. Robertsen, Kessete Kifle (ansatt) og Lisbet Sørgerd (ansatt med permisjon i 2013). Vararepr. Tellef Raustøl.

Også i årsskiftet 01.01.2013 var det fullt belegg – 53 sykehjems plasser (langtid) og 12 dagsenterplasser fordelt på 25 brukere (variasjon fra 1 til 5 dager pr. uke).

Det første hele driftsåret med fjernvarme har fungerert kjempefint. Vi merker at mange rundt oss har gått over til fjernvarme, fordi luften er mye renere og ikke det sotbelegget som kommer inn i vinduskarmene.

Vedlikeholdsmessig har det ikke vært uforholdsmessige ting som har oppstått.

Blant beboerne har det vært større utskiftning. 5 beboere flyttet til et annet sykehjem i 2013 som var førstevalget ved innkomst her og etter noe tid ble det ledig plass ved førstevalget.

19 døde i 2013. Ved årsskiftet 2013/14 er 45 av beboerne hjemmehørende i bydel Frogner.

Også dette året har vi hatt svært stor glede av velferdsmidler fra Astrid og Birger Torsteds legat.

Regelmessige arrangementer hvor vi bruker midler fra nevnte legat til svært stor glede både for beboerne og dagsenterbrukerne.

I tillegg fikk vi 15.000 kr fra Oslo kommune i frivillighetsmidler.

Frognerhjemmets venner stiller trofast med kulturkveld en gang i måneden, og det har vært meget god oppslutning om disse "vennekveldene". Grethe M. Robertsen er den som holder vennene samlet og primus motor til å finne fram til dyktige utøvere.

Gleden blant våre beboere er alltid stor da menighetens egen barnehage kommer regelmessig på besøk.

Det har vært 10 gudstjenester med nattverd med menighetens prester og kantor hvor det var 231 deltakere og av de 219 til nattverd. Den meget gode deltakelse på disse gudstjenestene vitner om stor glede over tilbudet.

Andakt i storstua i 1.etg. 1 gang i måneden ved en av prestene.

Jeg må berømme sokneprest Paul Nome som har vært helt enestående til å stille opp på alle "vennekveldene" og stadig på besøk hos beboerne.

Sykefraværet har gått ned fra 7,45 % til 6,6 % i 2013 og det er meget bra.

Arnulf H. Myklebust

Musikk i kirken.

Gudstjenester:

Høymessen hver søndag er ukens viktigste samlingstidspunkt for menigheten. Den står høyt i folks bevissthet, og vi er glade for at såpass mange kommer til høymessene i kirken vår.

Flere kor, musikere og sangere medvirker ved høymessen gjennom hele året. Det betyr en rik variasjon av de musikalske uttrykksformene. Og det betyr også mye at kor medvirker når vi prøver ut musikk til forskjellige liturgiske ledd i forbindelse med "gudstjenestereformen".

Frogner kammerkor, som har kirken som sitt øvingslokale medvirker oftest. De støttes også økonomisk av menigheten, noe som er helt uvurderlig for koret. Dirigent er Kristin Groven Holmboe. Men også andre kor har medvirket i 2013, og da nevnes Cæciliaforeningen, International Forum Singers. Ex-Olavo og det store sammensatte "Julaftenskoeret"

Musikere som har medvirket er bl.a: Siv Øverli og Morten Brenne, trompet, Kongelig Norske Marines blåsekviertett. Oslofjord strykekvartett, Sølvguttene. Kristin Groven Holmboe og Helga Botn, sopran.

Og på gudstjenestene hver torsdag gis det anledning til å lytte til orgelmusikk og selv delta med salmesang.

Organistvikarer har vært Jardar Seim og Haakon Omejer Sørli.

Kirkelige handlinger:

I mai ble det endelig åpnet igjen for bisettelser fra kirken/kapell etter at det har vært stengt for dette i lang tid pga. byggearbeider.

Kirkelig handlinger (bisettelser og vielser) utgjør en stor del av arbeidet for kantor. Mange er seg svært bevisst på hva de ønsker seg av musikk i forbindelse med denne type seremonier, noe som ofte kan by på relativt store utfordringer særlig med tanke på hvor liten tid det ofte kan være fra ønskene blir kjent til fremføring skal finne sted. Dette arbeidet oppleves som svært givende og viktig.

Konsserter:

Noen av konsertene: Cæciliaf – Vivaldi, Gloria. Schubert, Messe i G-dur. Valen, Psalm 121. Det Norske Kammerork/Det Norske Solistkor: Messias. Frogner kammerkor: "Arven fra Venezia" Oslo seniorkor/Magnolia Jazzband: The Swinging Twenties. Oslo Kulturnatt, Frogner Kammerkor: Mozarts Requiem. Nidarosdomens guttekor/Arve Tellefsen. Frogner Kammerkor: "Julens Rose" og Cæciliaforeningen: J.S.Bach Juleoratoriet. Det var også stor oppslutning om kirkens kulturnatt.

Bjørn Kleppe

Trosopplæringen i Frogner

I 2013 har mye av tiden gått med til å sy sammen selve trosopplæringsdokumentet på bakgrunn av det teoretiske arbeidet som ble gjort i 2012. Mye har handlet om å fordele bibelstoff og tradisjoner, som kirken har på de ulike tiltakene, og lage en plan med en naturlig rød tråd, men som også har en naturlig pedagogisk oppbygging. Selvsagt har også de ulike tiltakene vært en del av jobben dette året.

Styringsgruppen:

Styringsgruppen består fremdeles av Anneline Emanuelsen, Arne Slørdahl, Espen Dahle (representant for Frogner) og Cathrine E. Nordlie (representant for Bygdøy). Mentor for trosopplæringen i Frogner og Bygdøy har også deltatt på de fleste møtene i styringsgruppen, som i år har møttes en gang i måneden, med unntak av sommer månedene. Agenda på disse møtene har stort sett vært å gjennomdiskutere de ulike aspektene i planen, og å få den ferdigstilt.

Ledere i trosopplæringen:

Anneline Emanuelsen, ansatt i 50%. Heidi Skålid Amundsen har vært med på noen av tiltakene. Vi har også vært så heldige å ha seks miniledere som har vært med som hjelpeledere, der hvor det har vært behov for dem. Vi hadde også, frem til i høst, fire jenter som var innom som ledere i konfirmantarbeidet. (Disse har dessverre forsvunnet ut igjen.) Videre er også trosopplæringen noe som omfatter hele menigheten, så prestene og andre ansatte har også vært innom tiltakene.

Babysang:

I 2013 har vi gjennomført babysang annenhver fredag i Frogner kirkestue. Dette tiltaket retter seg både mot småbarnsforeldre på Bygdøy og på Frogner. Program ble delt ut til alle i dåpssamtalen. Dette tiltaket handler stort sett om å gi foreldrene nye tanker om hvordan man kan kommunisere med barnet på. Samtidig ønsker vi å utruste foreldrene til å være trygge på å synge kristne barnesanger til sine barn. Til sammen var det 42 babyer innom på babysang, med en hovedvekt på babyer fra Frogner.

Førjulssamling og utdeling av 2-års bok:

Et nytt tiltak i 2013. Lørdag 23. november inviterte vi alle 3-åringer, med foresatte, til juleverksted i kirkestuen. Dette ble en stor suksess, og hele 20 barn med foresatte møtte opp til juleverksted. Vi startet med et suppemåltid sammen, før foreldrene fikk et foredrag om hvordan man kan skape gode juletradisjoner i hjemmet, mens barna var på juleverksted. Under gudstjenesten 24. november vrimlet det av barn i kirken, da 3-åringene fikk utdelt en DVD i gave fra menigheten og hele 23 2-åringer mottok «Min kirkebok 2».

Utdeling av 4-årsbok:

Under utdelingen av 4-årsbok denne våren, møtte en del 4-åringer opp. Invitasjonen ble sendt ut til samtlige 4-åringer som er tilhørende eller døpt på Frogner. Til sammen deltok 31 barn.

Skolestartsmarkering for 6-åringer:

Dessverre var det ikke nok påmeldte til å gjennomføre dette tiltaket i år. Men på «samlingsgudstjenesten», som var i Bygdøy kirke, møtte to gutter opp.

Skattejakt for 7-åringer:

Den 12-13 oktober startet vi opp et nytt trosopplæringstiltak i Frogner kirke, sammen med Bygdøy menighet. Her ble alle 7-åringene invitert til en skattejakt i kirken. Med bakgrunn i fortellingen om sauene som forsvant fra flokken sin, lagde vi en skattejakt i kirken, hvor målet var å finne sauene «Krølle». Hensikten med denne samlingen var å gjøre barna kjent med kirkerommet og de ulike symbolene vi finner der, samt å lære barna om kristen tro og praksis. Vi så også deler av filmen om «kirkerottene» sammen, en film som barna også fikk i gave av menigheten. Det var syv barn tilstede på samlingen.

Tårnagenthelg for 8-åringene:

Enda et nytt tiltak i 2013. Vi har som hovedmål å vise kirken som et spennende rom med mange historier og symboler. Barna får selv utforske kirken med kameraer, og tar bilder av ulike symboler som de kan finne i kirken. Etter en liten stund kommer vi sammen og snakker om hva vi tror disse symbolene betyr. Vi malte også et bilde sammen med noen av de symbolene vi fant i kirken. Dette bildet ble vist frem i gudstjenesten dagen etter. Vi var også en tur oppe i klokketårnet, hvor vi snakket litt om hvorfor kirken egentlig har klokker. Til sammen var det ni barn på denne samlingen.

Påskevandring for 9-10 åringer:

I år ble det arrangert påskevandring i Bygdøy kirke for 9 og 10 åringer fra Bygdøy/Frogner. Til sammen var 14 barn med på dette arrangementet, hvor vi brukte sansene våre til å fortelle NTs påskefortelling.

Lysvåken:

I år var det dessverre ikke nok påmeldte til å gjennomføre Lysvåken.

Lederkurs A:

Som en videreføring av konfirmasjonstiden kan forårs konfirmanter melde seg på lederkurs. Der snakker vi på et litt mer personlig plan om tro og etiske tema, samt at vi ønsker å utruste dem som ledere i konfirmantarbeidet. I 2013 dro vi også sammen på «Skjærgårds music and mission» festivalen i juli. En stor suksess der to 18-årige ledere var med, samt tre deltakere fra lederkurs A. Vi har til sammen hatt seks deltakere på kurset.

Veien videre:

Vi har fra starten av 2013 igjen kommet i gang med et nytt lederkurs A, samt at de tidligere deltakerne fortsetter i Lederkurs B, noe som bidrar til flere ressurser i trosopplæringen og i barne- og ungdomsarbeidet generelt. Videre ønsker vi også å utbedre konfirmantarbeidet i samarbeid med de nye lederne. Ledersituasjonen er med andre ord bedre enn på lenge! Videre kommer det også stadig nye og spennende tiltak i supplement til dem som allerede er gjennomført.

Anneline Emanuelsen